

Ore-downnik Urzędowy

powiatu rawickiego

Przedpłata kwartalna 1.50 zł.

Wychodzi raz w tygodniu.

85. Sprawozdanie z działalności Komisarza Pow. L. O. P. P.
 86. Imieniny Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego
 87. Nominacja p. Władysława Andrzejewskiego, referendarzem w VIII. st. st.
 88. Datki na dożywienie biednych
 89. Wyprowadzka do Niemiec

90. Emigracja robotników rolnych do Niemiec
 91. Wolne miejsca w Państw. U. P. P. i ich Ekspoz.
 92. Wykonanie ustawy o gołębiach pocztowych
 93. Wyludzenie w parę
 94. Choroba zakaźna płonica
 95. Sprawozdanie z kolonij letnich.

85. Sprawozdanie z działalności Komisarza Pow. L. O. P. P.

A. Rzut oka na okres poprzedzający akcję Komisarza Pow. L. O. P. P.

Na zasadzie okólnika Wydziału Wykonawczego L. O. P. P. z dnia 23. X. 1923 r. zwrócił się starosta *sp. Stelmachowski* do pp. Burmistrzów i Komisarzy obw. powiatu rawickiego z inicjatywą zakładania Kół Miejskowych. Koła utworzono w miastach Rawiczu, Bojanowie, Jutrosinie i Sarnowie oraz przy Komisarjatach obw. w Rawiczu, Jutrosinie i Miejskiej Górce. Społeczeństwo nie udzieliło Kołom tym dostatecznej finansowej i moralnej pomocy. Życie ich pęzło zatem zółwim krokiem i powoli zamierało.

To też Koła Miejskie w Rawiczu i Bojanowie po usamodzielnieniu się zaprzestały wkrótce istnieć.

Najdłużej utrzymało się Koło Miejskie w Jutrosinie, bo do dnia 31. III. 1927 r. dzięki staraniem b. burmistrza p. Cierniaka i obecnego Kamieniarza liczyło na początku w grudniu 1923 r. 26, a w końcu 17 członków rzeczywistych; najwyższy ich stan 71 wykazuje miesiąc październik 1924 r.

Koło Miejskie w Sarnowie istniało 10 miesięcy tj. od dnia 1 grudnia 1923 r. do 30 września 1924 r., liczyło początkowo 5, następnie 11, a w końcu tylko 6 członków rzeczywistych.

Koło przy Komisarjacie obw. w Rawiczu powstało w grudniu 1923 r. a po 25 miesięcznym istnieniu rozwiązano się, powstało znów w listopadzie 1926 r. i istniało do końca maja 1927 r. licząc na początku 9, a w końcu 8 członków rzeczywistych; najwyższy ich stan 15 notuje miesiąc kwiecień 1924 r.

Koło przy Komisarjacie obw. w Jutrosinie założono również w grudniu 1923 r. i liczyło 2 członków założycieli, 1 członka dożywotniego i 25 członków rzeczywistych. Rozwiązanie jego nastąpiło w październiku 1924 r.

Koło przy Komisarjacie obw. w Miejskiej Górce wykazało swą działalność tylko w miesiącu grudniu 1923 r. notując 3 członków założycieli, 7 członków dożywotnich i 9 rzeczywistych.

Jak wynika z powyższego, wszystkie Koła L. O. P. P. tut. powiatu zaprzestały w roku 1927 istnieć. Wpisowe i składki za powyższy czas przekazano do Kom. Woj. L. O. P. P.

Tygodnie Lotnicze.

Pierwszy „Tydzień Lotniczy” odbył się w naszym powiecie w roku 1924 o dość skromnych rozmiarach i tylko w miastach Rawiczu i Jutrosinie. Imprezę przeprowadzili b. Burmistrz pp. Czyszewski w Rawiczu i Cierniak w Jutrosinie. Poza uroczystym obchodem i kwestą uliczną zebrano ogółem:

w Rawiczu	918,22 zł
w Jutrosinie	250,— „
sprzedaż samolocików, broszur itp.	95,05 „
razem	1263,27 zł

Drugi „Tydzień Lotniczy” w roku 1925 został już poważniej zorganizowany i przyniósł 1537,35 zł czystego dochodu, który rozkłada się jak następuje:

1. Rawicz miasto	175,49 zł
2. Bojanowo	46,35 „
3. Jutrosin	489,— „
4. Miejska Górka	36,20 „
5. Sarnowa	21,45 „
6. Rawicz komisarjat obw.	261,35 „
7. Jutrosin	290,55 „
8. Miejska Górka	216,96 „
razem	1537,36 zł

Trzeci i czwarty „Tydzień Lotniczy” w roku 1926 i 1927 odbył się pod egidą intensywnej współpracy społeczeństwa. To też czysty dochód z lat tych wynosi 1841,40 zł wzgl. 1748,62 zł i rozkłada się na powiat jak następuje:

	1926	1927
1. Rawicz miasto	192,58 zł	890,56 zł
2. Bojanowo	14,80 „	36,35 „
3. Jutrosin	41,20 „	35,65 „
4. Miejska Górka	414,03 „	30,15 „
5. Sarnowa	— „	32,70 „
6. Rawicz komisarjat obw.	226,07 „	215,19 „
7. Jutrosin	264,35 „	262,15 „
8. Miejska Górka	600,97 „	245,87 „
9. różne	17,40 „	— „
razem	1841,40 zł	1748,62 zł

B. Ogólny przebieg akcji Komisarza Pow. LOPP. od stycznia 1928 do lutego 1929 r.

Pismem z dnia 17 stycznia 1928 r. zwrócił się Zarząd Komitetu Wojewódzkiego L. O. P. P. do Starosty Chmielowskiego z prośbą o podjęcie kroków do przeprowadzenia propagandy i utworzenia Kół Miejskich w powiecie, mianując go na podstawie art. 30 statutu Komisarzem Pow. L. O. P. P. Zwołano tedy na dzień 23. III. 1928 r. do Starostwa 20 werbowników ze wszystkich miast tut. powiatu na konferencję i po szerokim wyjaśnieniu zadań L. O. P. P. i zaapelowaniu do poczucia obywatelskiego przydzielono im okręgi w poszczególnych miastach celem werbowania członków od domu do domu.

Nie wszyscy werbownicy podjęli trudną swą rolę. Natrafiając często na różne wymówki ze strony obywatelstwa, zrażali się i po zwerbowaniu kilku osób zapiechali dalszej pracy. Na wyróżnienie zasługują

werbownicy kupcy pp. Herwich z Rawicza i Borowicz z Miejskiej Górki. Zarazem zaznacza się, że werbownicy pełnili swe funkcje honorowo, za co zasługują na uznanie. Jak trudnym było przeprowadzenie akcji werbowania członków niech posłuży następujący fakt:

W myśl art. 13 § 1 statutu L. O. P. P. może Komitet Pow. powstać w każdym powiecie, na którego terenie istnieje conajmniej 5 Kół Miejscowy zaś każde Koło Miejscowe musi się składać conajmniej z 25 członków (art. 12 § 2). Dla miasta Sarnowy liczącego 1243 mieszkańców, ustanowiono 2 werbowników, którzy zwerbowali po 2 członków. Ze względu na niedostateczną ilość członków w 5-tem Kole, nie było można powołać do życia Komitetu Pow. Aby usunąć te niedomagania, udał się jeden werbownik z Rawicza do Sarnowy a chodząc od domu do domu natrafił na te same trudności co jego poprzednicy, lecz on niezrażony wymówkami różnego rodzaju potrafił przekonać obywateli o konieczności ich przynależenia do L. O. P. P. i zwerbował w przeciągu 4 godzin 29 członków rzeczywistych.

Po ukończeniu akcji werbowniczej przez wszystkich werbowników przystąpiono w dniu 10 lipca 1928 r. do przeprowadzenia wyboru członków zarządu poszczególnych Kół Miejskich na Ogólnych Zgromadzeniach, które zagajał z ramienia Komisarza Pow. asesor p. Okaliński w obecności sekretarza Komitetu Woj. por. p. Kicińskiego. Ostatni wygłaszał na każdym Zgromadzeniu obszerny treściwy referat dostosowany do powagi dnia.

Pomimo zaprowadzenia wszystkich członków przez kurendy, na zgromadzenia przybyła tylko bardzo niska ilość osób tak, że w Rawiczu i w Jutrosinie zdołano wybrać zaledwie tymczasowy zarząd.

Ogólne Zgromadzenie delegatów Kół Miejscowych zwołał Komisarz L. O. P. P. na dzień 21 listopada 1928 r., na którym p. i. wybrano członków Zarządu Komitetu Pow., Komisję Rewizyjną i delegatów na Ogólne Zgromadzenie Komitetu Woj.

Pierwsze posiedzenie Zarządu Komitetu Pow. odbyło się w dniu 13-go lutego br. Porządek obrad zawierał pod pkt. 2 wybór prezesa, 2 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika, a pod pkt. 3 utworzenie sekcji lotniczkiej i gazowej.

Do Komitetu Pow. należą następujące osoby:

I. Zarząd:

1. Chmielowski Kaz., starosta pow., Rawicz, prezes,
2. Wesolowicz J., dyrektor semin., Rawicz, wiceprezes,
3. Sławiński Edm., burmistrz, Rawicz, członek z urzędu,
4. Okaliński Tom., asesor Starostwa, Rawicz, sekretarz,
5. Lorkiewiczówna M., raclm., Pow. Kas. Kom. Rawicz, skarbnik,
6. Szaniecki Wł., właśc. ziemski Łaszczyn, członek,
7. Sutkowski Stan., dyr. gimn., Rawicz, członek.
8. Drzewiecki J., dyr. cukr. Miejska Górka czł. z urzędu,
9. Morzowski Zygm., prof. szk. rolniczej, Bojanowo, członek z urzędu.

Zastępcy

1. Kordyl St., insp. szkolny, Rawicz,
2. Gładki Wacław, kier. szk. wydz., Rawicz,
3. Biegański Kaz., nauczyciel, Rawicz.

Sekcja Lotnicza i Gazowa:

1. Sutkowski Stanisław, dyr. gimn., Rawicz,
2. Kordyl Stanisław, inspektor szkolny, Rawicz.

Sekcja Lotnicza i gazowa dekooptują referentów lotniczego i gazowego (art. 23 § 3 i 8), którzy rozpoczną pracę w marcu br. po udzieleniu bliższych instrukcyj ze strony Komitetu Woj. L. O. P. P.

II. Komisja Rewizyjna:

1. Adamczewki Tad., właśc. ziem., Konarzewo, członek,
 2. Andree Ant., właśc. cegielni, Miejska Górka, członek,
 3. Durezewski Franc. właśc. fabryki, Rawicz, członek,
 4. Kamieniarz Iz., burmistrz, Jutrosin, zast. członka,
 5. Olszynka Edm. em. urzęd. poczt., Sarnowa, członek.
- III. Delegaci na ogólne zgromadzenie Komitetu Woj.:
1. Chmielowski Kaz., starosta pow., Rawicz, delegat,
 2. Drzewiecki J., dyr. cukrowni, Miejska G., delegat,
 3. Bonkowski St. właśc. kolei, Rawicz, zast. delegata,
 4. Boberski L., dyr. poczty, Rawicz, zast. delegata,
- C. Szczegółowe przedstawienie akcji poszczególnych Kół Miejscowych za rok 1928.

Po doprowadzeniu 9 Kół do życia w przeciągu kilku miesięcy przedstawia się poniżej ich prace.

I Koło miejskie w Rawiczu:

Werbownicy (10) rozpoczęli swą czynność w kwietniu i maju 1928 r. i zwerbowali ogółem 110 członków (p. Herwich sam 52). Konstytucyjne Ogólne Zgromadzenie zwołano w dniu 22. VII. 1928 r., na które przybyło tylko kilka osób, wobec czego nie było można wybrać członków Zarządu. Przystąpiono przeto do wyboru tymczasowego Zarządu, w skład którego weszli:

1. Sławiński Edm., burmistrz, jako prezes,
2. Wesolowicz J., dyr. seminarjum, jako I. wiceprezes,
3. Jaskowski St., przemysłowiec, jako II. wiceprezes,
4. Wiśniewski Kl., sekr. insp. szkol., jako sekretarz,
5. Thiele Bolesław, kupiec, jako skarbnik.

Zarząd tymczasowy poza zorganizowaniem „V Tygodnia Lotniczego“, którego czysty dochód wynosił 744,30 zł, nie ujawnił żadnej działalności, a wskutek nieściągnięcia składek, później przy ściąganiu zaległości wystąpiło około 50% członków z Koła. Fakt ten świadczy, iż składki powinny być regularnie co miesiąc zbierane.

Drugie ogólne Zgromadzenie wybrało w dniu 11. X. 1920 r. do zarządu następujące osoby:

1. Sławińskiego Edm., burmistrza, jako prezesa,
2. Wesolowicza J., dyr. semin., jako I. wiceprezesa,
3. Sutkowskiego St., dyr. gimn., jako II. wiceprezesa,
4. Wiśniewskiego Kl., sekr. inspek. szk., jako sekret.
5. Boberskiego L., dyr. poczty, jako skarbnika.

Skarbnik dołożył wszelkich starań przy ściąganiu zaległości, lecz wystąpienie powyższych 50% członków było z wyżej podanych powodów nieuniknione.

Koło liczy 7 członków dożywotnich i 212 członków rzeczywistych, składających się z 75% urzędników a tylko 25% obywatelstwa.

Dochód Koła oprócz „Tygodnia Lotniczego“ wynosił 1778,50 zł, a rozchód 53,35 zł.

II. Koło Miejskie w Bojanowie.

Z ustalonych werbowników zajął się akcją tylko I. Zgromadzenie wybrało w dniu 22 lipca 1928 r. Zarząd, w skład którego weszli:

1. Markowski Z., prof. szkoły rolniczej jako prezes
2. Karaśkiewicz B., b. burmistrz, jako wiceprezes
3. Rybicki Wojciech, kupiec jako sekretarz
4. Czwojdziniński Jan, naczelnik poczty jako skarbnik

Zarząd nie utworzył jeszcze referatów lotniczego i gazowego.

Koło liczy jednego członka dożywotniego i 110 członków rzeczywistych, składających się tak jak w Rawiczu przeważnie z sfer urzędniczych.

Od członków nie ściągano wpisowego i to począwszy od lipca 1928 r., a gdy do tej czynności chcieli przystąpić, zamierzali członkowie wystąpić. Z powodu tego zaliczono im za zgodą Komisarza Pow. pierwsze 2 składki jako wpisowe.

Dochód Koła wynosił 483, 15 zł. a rozchód 32,70 zł.

3. Koło Miejskie w Jutrosinie.

Koło powstało powtórnie samorzutnie w styczniu 1928 r. wyazując 32 członków rzeczywistych; 2 werbowników zwerbowało 54 tak, iż stan członków w maju 1928 r. wynosił 86 członków rzeczywistych.

Ogólne Zgromadzenie odbyło się w dniu 22. lipca 1928 r., na którym z powodu nikłej ilości obecnych wybrano tylko tymczasowy Zarząd, w skład którego weszli:

1. Nowackiewicz Florjan, aptekarz jako prezes
2. Ostrowski Stanisław, bankowiec jako I wiceprezes
3. Kaminiarz Izidor, burmistrz jako II wiceprezes
4. Hernik Czesław, sekretarz miejski jako sekretarz,
5. Chmielowski Edward, kamelarz jako skarbnik

Następne Ogólne Zgromadzenie zatwierdziło w dniu 27. lipca 1928 r. wybór tymczasowego Zarządu. Wyboru referentów lotniczego i gazowego jeszcze nie przeprowadzono.

Koło liczyło w grudniu tylko 54 członków rzeczywistych, zmniejszyło się przeto o 32 członków. To jest objaw, który jedynie Koło jutrosińskie ma do zanotowania, albowiem inne Koła na terenie tut. powiatu starały się zawsze o powiększenie liczby swych członków.

Dochód Koła oprócz „V Tygodnia Lotniczego“ który przyniósł na czysto 344,97 zł. kwota na Jutrosin dość pokaźna — wynosił 440. zł. a rozchód 2 zł

4. Koło Miejskie w Miejskiej Górze.

Z 3 werbowników zasługuje na uznanie przede wszystkim kupiec p. Borowicz, który całą duszą poświęcił się sprawie.

Ogólne Zgromadzenie w dniu 22. lipca 1928 r. było też najliczniejsze ze wszystkich miast tut. powiatu.

Do zarządu wybrano:

1. Drzewieckiego Józefa, dyr. cukrowni jako prezesa
2. Żyniewicza Eryka, burmistrza jako I wiceprezesa
3. Szworca Mieczysława, kupca jako II wiceprezesa
4. Ratajskiego L., sekretarza miejsk. jako sekretarza
5. Borowicza Andrzeja, kupca jako skarbnika

Koło liczy 3 członków dożywotnich i 170 członków rzeczywistych i obejmuje także urzędników i część robotników cukrowni. W roku bieżącym zamierza się stworzyć osobne Koło Cukrowni

Wynik z „V Tygodnia Lotniczego“ 750,85 zł., a więc więcej niż wszystkie gminy i obszary dw. całego powiatu, które zebrały tylko 733,36 zł., Dochód z wpisowego i składek wynosi 1145 zł., wydatków nie było.

5. Koło Miejskie w Sarnowie.

Sarnowa jest miastem ubogiem a pomimo tego liczy Koło 48 członków rzeczywistych, i należy przypisać zasługom prezesa Koła drogerzysty pana Cwiklińskiego i jego skarbnikowi p. Olszyńce.

Ogólne Zgromadzenie odbyło się i jak w innych miastach dnia 22. lipca 1928 r. Do Zarządu weszli:

1. Cwikliński Edward, drogerzysta, jako prezes
2. Skowroński Jakób, burmistrz jako I wiceprezes
3. Malak Wacław, rolnik jako II wiceprezes
4. Mrel Anastazy, urzędnik cukrowni jako sekretarz
5. Olszyńka Emanuel, em. urzędnik poczt. jako skarbnik.

W dniach 12. i 16. grudnia 1928 r. oraz 13. stycznia br. urządził Zarząd pierwsze w powiecie wykłady w lokalu szkolnym o walce chemicznej jako wstęp do mającego się odbyć kursu. Ostatni wykład w dniu 20. stycznia br. nie odbył się z powodu stawiania się nikłej liczby słuchaczy. Na odbytych wykładach uczestniczyło przeciętnie 40 osób.

Dochód Koła oprócz „V Tygodnia Lotniczego“ 25,30 zł. wynosił 167 zł. rozchódów nie było.

Koła przy uczelniach.

Najłatwiej zapalić płomień entuzjazmu u młodzieży, która będzie też w przyszłości szermierzem idei L. O. P. P. Mając to na oku, zwróciłem się do wszystkich pp. Kierowników uczelni i Inspektora szkolnego tut. powiatu o poparcie. Dzięki ich wydatnej pomocy udało się założyć Koła L. O. P. P. przy gimnazjum, szkole wydziałowej w Rawiczu oraz szkole rolniczej w Bojanowie. Również założono Koła Nauczycieli szkół powszechnych w Rawiczu. Koło przy korpusie kadetów i seminarjum w Rawiczu, tudzież Koła przy większych szkołach ludowych w tut. powiecie są w toku zakładania.

6. Koło przy gimnazjum w Rawiczu.

Koło to zorganizowało się w dniu 21. października 1928 r. dzięki staraniom Dyrektora p. Sutkowskiego i nauczyciela p. Miedzińskiego, ostatni jest jego opiekunem. Do Koła należą wszyscy uczniowie jako członkowie rzeczywisci. Biedniejsi, którzy nie są w stanie płacić miesięcznie po 50 gr tworzyli 2—5 jednego członka rzeczywistego. Ten system organizacyjny okazał się na terenie tut. powiatu najpraktyczniejszym.

W ten sposób należy do Koła 58 członków rzeczywistych i samodzielnych i 34 członków rzeczywistych zbiorowych. Grono profesorów i nauczycieli zapisało się do Koła Miejskiego w Rawiczu.

Zarząd stanowią uczniowie:

1. Klemczak Władysław, jako prezes
2. Kowalski Witold, jako wiceprezes
3. Kwiatkowska Ksenia, jako sekretarz
4. Głaser Sylwester, jako skarbnik

Dochód Koła wynosił 228 zł a rozchód 1,95 zł.

7. Koło przy szkole wydziałowej w Rawiczu.

Koło zawiązało się w grudniu 1928 r. za inicjatywą kierownika p. Gładkiego i liczy 33 członków rzeczywistych samodzielnych i 9 członków rzeczywistych zbiorowych. Na ogólną liczbę dzieci 163 wchodzi w skład Koła 113 czyli 70%.

Do Zarządu weszły następujące uczennice:

1. Sródkówna Helena, jako prezeska
2. Durczewska Irena, jako wiceprezeska
3. Szymczakówna Kazimiera, jako sekretarka
4. Lewandowska Zofja, jako skarbniczka

Dochód Koła wynosił 63 zł. a rozchodu nie było.

8. Koło przy państwowej szkole rolniczej w Bojanowie.

Koło dzięki inicjatywie Dyrektora p. Załęskiego i prof. p. Morkowskiego, który jest równocześnie prezesem Koła miejskiego, organizuje się z dniem 20 listopada 1928 r. Do niego należy 25 członków rzeczywistych zbiorowych, a że do szkoły uczęszczają przeważnie uczniowie zamożniejszych rodziców, należy przypuszczać, iż powyższa cyfra w ciągu roku bieżącego znacznie się powiększy i będzie zawierała tak jak Koła przy innych uczelniach również i członków rzeczywistych samodzielnych.

Wpisowe i składki za miesiąc grudzień 1928 r. wynoszą ogółem 37,50 zł.

9. Koło Nauczycieli szkół powszechnych w Rawiczu.

Najpraktyczniej przeprowadził organizację Koła w maju 1928 r. p. Inspektor szkolny wzgl. jego skarbnik p. Wiśniewski, spowodowując przystąpienie do niego wszystkich pp. Nauczycieli całego powiatu i oczywiście za ich zgodą potrąca im składki z poborów miesięcznych. Koło liczy 104 członków rzeczywistych. Za pomocą tych właśnie członków zamierza Komitet Pow. przeprowadzić propagandę i werbowanie członków w gminach i obszarach dwor-

skich powiatu rawickiego, tudzież utworzenie Kół przy większych szkołach ludowych miejskich i wiejskich.

Zebrań Nauczycieli wybrało w listopadzie 1928 r. do tymczasowego Zarządu następujące osoby:

1. Sławomirski Michał, kierownik szkoły jako prezes
2. Przewoźny Józef, nauczyciel, jako sekretarz
3. Wiśniewski Klemens, sekr. insp. szk., jako skarbnik

Dochód Koła wynosił 544 zł, a rozchód 28 zł.

D. Wynik finansowy za rok 1929.

Dochód ogólny przedstawia się następująco:

a) składki członkowskie są różne	
1. 28 członków dożywotnich po 150 zł	4,200— zł
2. wpisowe od członków rzeczywistych	956— "
3. składki miesięczne od członków ad 2	2,186— "
4. różne dochody	243.80 "
razem: 7,585,80 "	

b) imprezy:

Piąty „Tydzień Lotniczy” przeprowadzono już w czasie wzmożonej pracy organizacyjnej przez Komisarza Pow. LOPP.

E. Statystyka za rok 1928.

Stan członków rzeczywistych według poszczególnych Kół i miesięcy.

L. b.	Nazwa Koła i jego siedziba	Sty-czeń	Luty	Ma-rzec	Kwie-cień	Maj	Czer-wiec	Li-piec	Sier-pień	Wrze-sień	Paź-dzier	Listo-pád	Gru-dzień
1	Koło LOPP. Miej. Rawicz	—				30	84	82	78	80	114	211	212
2	" " " Bojanowo	—					4	31	29	27	57	71	110
3	" " " Jutrosin	32	67	70	73	86	59	58	49	49	56	56	54
4	" " " Miejska Górká	5	5	5	36	46	46	65	72	185	189	179	179
5	" " " Sarnowa	—				4	4	29	27	29	40	48	48
6	" " Naucz. Rawicz					110	111	111	111	107	107	103	104
7	" " Gimn. Rawicz										88	92	92
8	" " Sz. Wydz. Rawicz												42
9	" " Sz. Roln. Bojanowo												25
R a z e m :		37	72	75	109	276	308	376	366	477	651	760	866

Poza tem zadeklarowało swe przystąpienie 28 członków dożywotnich, z których 7 należy do Koła Miejskiego w Rawiczu, 3 do Koła Miejskiego w Miejskiej Górcie i 1 do Koła Miejskiego w Bojanowie, reszta składa się z właścicieli i dzierżawców ziemskich oraz jednego duchownego katolickiego.

Oprócz wspomnianych Kół istnieją na terenie miasta Rawicza jeszcze samodzielne Koła LOPP. przy Domu Karmnym z 58 członkami rzeczywistymi i Koło Kolei Państwowej z 102 członkami rzeczywistymi.

Stan członków na terenie powiatu rawickiego w końcu grudnia 1928 r. wynosił ogółem 1026 członków rzeczywistych i 28 członków dożywotnich.

Aby mieć chociaż w przybliżeniu przegląd na stosunek ilościowy członków poszczególnych Kół Miejskich w stosunku do ilości ludności danych miast podaje, że na jednego członka przypada:

1. w Rawiczu 42 mieszkańców.
2. w Bojanowie 17 "
3. w Jutrosinie 32 "
4. w Miejskiej Górcie 47 "
5. w Sarnowie 26 "

W końcu zaznaczam, że w całej akcji był mi nader pomocnym asesor Starostwa Okaliński.

Zarząd Komitetu Pow. zajmie się dalszą akcją propagandową na wsi i wśród młodzieży szkół powszechnych oraz zwróci się do prezesów stowarzyszeń celem rozszerzenia idei LOPP.

F. Zakończenie i apel.

Kończąc sprawozdanie składamy serdeczne podziękowanie wszystkim za ofiarny grosz, a współpra-

Czysty dochód wynosił:

1. Rawicz miasto	744,30 zł
2. Bojanowo miasto	13,35 "
3. Jutrosin miasto	344,97 "
4. Miejska Górká miasto	750,85 "
5. Sarnowa miasto	25,30 "
6. Rawicz wójtowstwo	153,— "
7. Bojanowo "	246,01 "
8. M. Górká "	156,40 "
9. Jutrosin "	161,— "
10. różne "	16,96 "
ogółem: 10199,93 zł	

odchodzą 10% na wydatki poszczególnych Kół i wydatki organizacyjne i administracyjne Komisarza Pow. 1019,99 zł

pozostaje: 9177,94 zł

którą to kwotę przekazano do PKO. na konto Komitetu Woj. LOPP. Nr. 205713.

Przy tej sposobności zaznacza się, że skarbnicy poszczególnych Kół pełnią swę funkcje zupełnie bezpłatnie.

cownikom oraz tym Zarządom Kół, które przyczyniły się do ich rozwoju, wyrażamy niniejszem pełne uznanie.

Zywimy nadzieję, że dalsze prace organizacyjne Kół ożywione będą tym duchem, jaki panował w czasie ich tworzenia, duchem, który daje orli rozmach dla dobra rolnictwa polskiego.

Zarazem zwracamy się do obywatelstwa miast i powiatu z apelem wydatniejszego poparcia LOPP. i gromadnego zapisywania się na członków, aby nam nie robiono zarzutów, że w imiennych listach członkowskich nie figuruje wiele osób, które powinny należeć do Kół LOPP., a obywatelstwo wsi prosimy o liczne zgłaszanie się na członków, skoro w następnych miesiącach zjawia się werbownicy.

Każdy członek LOPP. musi sobie uświadomić, że spełnia zbożny czyn i nie wolno mu ograniczać się li tylko do wpłacania składki członkowskiej, ale winien być ponadto twórczym i czynnym działaczem tego zrzeszenia obywateli. Pierwszym obowiązkiem obywatela, członka LOPP. jest poznawanie sposobów i środków obrony, drugim krzewienie tej idei wśród innych jeszcze niezorganizowanych i nakłaniania opieszalszych do pracy i wytrwania.

Do zrobienia jest jeszcze bardzo wiele.

Pamiętajmy, że w dziedzinie lotnictwa rozwijającego się w naszych oczach, jest, jeżeli już nie wszystko, to jeszcze tyle do zrobienia, że wszystkich sił dołożyć należy, ażeby sprostać wymogom chwili dzisiejszej i jutrzejszej, nie mówiąc już o obronie przed nieprzyjaciółmi, do której zawsze musimy być przygotowani.

Oby te słowa wywołały przystąpienie na członków tych, których jeszcze w szeregach LOPP. brak, a współpracowników na tej niwie zachęciły nie tylko do podtrzymania tego, cośmy dotychczas nie łatwo osiągnąć zdołali, lecz do dalszych wysiłków nad rozwojem Kół Ligi na terenie powiatu rawickiego dla dobra Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

R a w i c z, dnia 18 lutego 1929 r.

K O M I Ś A R Z P Ó W. L. O. P. P.

(—) Chmielowski
Starosta Powiatowy

L. dz. 25/29 Z.

86. Imieniny pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

W dnia 19. marca br. przypadają Imieniny Józefa Piłsudskiego, pierwszego Marszałka Polski. Wobec tego upraszam uprzejmie wszystkie władze i urzędy oraz instytucje i ogół Szanownego Obywatelstwa tak w mieście powiatowym Rawiczu jak i w powiecie o aflagowanie domów chorągwi.

O ileby w poszczególnych miejscowościach z uwagi na to, że dzień 19. marca br. poprzedza niedziela, przypadająca na dzień 17. marca br. uroczystość powyższą obchodzono w niedzielę, natenczas proszę o udekorowanie domów także w tym dniu.

Życzenia dla Pana Marszałka, składane przez osoby urzędowe oraz przedstawicieli samorządu, organizacji społecznych i wyznaniowych i przez osoby prywatne przyjmował będę w Jego Imieniny w dn. 19. bm. od godziny 11-tej do 13-tej w mem biurze w gmachu tat. Starostwa

R a w i c z, dnia 4. marca 1929 r.

S T A R O S T A P O W I A T O W Y
Chmielowski

87. Nominacja p. Władysława Andrzejewskiego referendarzem w VIII stopniu służbowym.

Pismem p. Wojewody Poznańskiego z dnia 18. bm. L. dz. 2216/28—P. został p. Władysław Andrzejewski praktykant admin. I. kat. mianowany referendarzem w VIII stopniu służbowym w Starostwie Pow. w Rawiczu.

R a w i c z, dnia 26. lutego 1929 r.

S T A R O S T A P O W I A T O W Y
(—) Chmielowski.

88. Datki na dożywianie biednych.

Na skutek mojej odezwy ofiarowali na dożywianie biednych pp.:

1. Ks. Czartoryski z Sieleca Starego 5 ctr. żyta i 5 ctr. pszenicy
2. Ks. Drucka-Lubecka z Dłoni 10 ctr. żyta
3. Deplewski z Chojna 10 ctr. ziemniaków, 3 ctr. żyta, 2 ctr. jęczmienia,
4. Adamezewski z Konarzewa 1 ctr. grocha,
5. Gregorowicz z Domaradzie 2 ctr. pszenicy,
6. Budziszewska z Sowin 2 ctr. żyta,
7. Rotm. Kiełpsz z Sarnowy 1 ctr. żyta
8. Langendorfiowa z Kawcza 300. — zł
9. por. Rzóška z Gołaszyna 50. — zł
10. Ehmann z Zmysłowa 25. — zł
11. Baebenroth z Karolewa 20. — zł

Wszystkim Ofiarodawcom składam serdeczne podziękowanie za szlachetną pomoc okazaną najbiedniejszym.

R a w i c z, dnia 1-go marca 1929 r.

S T A R O S T A P O W I A T O W Y

L. dz. 3795/29

Chmielowski.

89. Wyprowadzka do Niemiec.

Niżej podane osoby wyprowadzają się na stałe do Niemiec: Streubel Erwin, Golina Wielka

Nowak Berta, Pakówka.

R a w i c z, dnia 4 marca 1929 r.

S T A R O S T A P O W I A T O W Y

(—) Chmielowski.

90. Komunikat w sprawie emigracji robotników rolnych do Niemiec.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Lesznie podaje do wiadomości, że wobec zachodzących wypadków zrywania umów przez robotników sezonowych wyjeżdżających za pracę do robót sezonowych w rolnictwie do Niemiec, winni takowi przy zgłaszaniu się w Państw. Urzędzie Pośrednictwa Pracy przedkładać poświadczenie miejscowego sołtysa, że dotąd nie została umowa z pracodawcą przez zgłaszającego się pracownika zawartą. Zaznacza się, że pracownicy, którzy z pracodawcą umowę na rok bieżący zawarli, nie mogą do Niemiec wyjeżdżać. Udowodnione zerwanie umowy będzie karane.

Przy rekrutacji robotników sezonowych do Niemiec, która odbędzie się w najbliższych dniach w Rawiczu i ogłoszona zostanie za pomocą afiszy oraz w gazetach, wymaganem będzie również wyżej wymienione zaświadczenie sołeckie. Bez wspomnianego zaświadczenia robotnicy nie będą przyjmowani. Pierwszeństwo przy rekrutacji do Niemiec mieć będą pracownicy, którzy w ubiegłych latach już w Niemczech pracowali, poza tem osoby nieposiadające żadnej własności i obciążone dużymi rodzinami i t. d.

Równocześnie nadmienia się, że zgłaszający się kandydaci winni zaopatrzyć się w wykaz osobisty, oraz 4 (wyraźnie cztery) równe fotografie, z których 2 służyć do wystawienia paszportu emigracyjnego, drugie zaś 2 dla Niemieckiej Centrali Robotniczej dla wystawienia legitymacji robotniczej.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

R a w i c z, dnia 4 marca 1929 r.

S T A R O S T A P O W I A T O W Y

(—) Chmielowski.

L. dz. 3725/29 4.

91. Wolne Miejsca w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i ich Ekspozyturach.

P. U. P. P. Poznań: 1 spawacz, 1 heblarz, 1 tokarz w drzewie, 1 piecownik, 3 lakierników, 1 ogrodnik.

P. U. P. P. Bydgoszcz: 3 sługi żeńskie na wieś, 1 fernal na deputat z zaciążn., 1 stangret na deputat z zaciążn., 1 blacharz, 1 kołodziej na deputat z zaciążnikami.

P. U. P. P. Ostrów: 45 dziewczyn sezonowych do dworów, 1 antogeniczny spawacz, 2 tokarzy w żel., 1 technik mechan. metalowego, 5 sług żeńskich.

Ekspoz. Gniezno: 2 robotników rolnych na deputat z 3—4 zaciążnikami, 6 sług żeńskich na wioski do gospodarzy, 1 stolarz samotny, 1 młynarz samotny.

Ekspoz. Inowrocław: 2 dojarzy samotnych, 3 parobków do gospodarzy na wieś, 102 rob. sezonowych rolnych w tem 72 dziewczyn od 1-go kwietnia 1929 r.

Ekspoz. Chodzież: 1 spawacz, 1 kołodziej na skrzyżnie powozowe, 1 tokarz w drzewie, 1 dojarz, 2 parobków, 3 służące do gosp. rolnego, 300 sił żeńskich do prac zalesieniowych w lasach Państwowych Naleśn. Drawsko, pow Czarków, warunki płacy i pracy, jak w komunikacie clearing nr. 4

Ekspoz. Nowy-Tomyśl: Państw. Nadleśn. w Sierakowie powiat Międzybóże potrzebuje od 15-go marca br. 300 mężczyzn i 700 kobiet do kultur leśnych. Warunki, jak podano w Wojew. Komunikacie clearing Nr. 2 z r. 1929. 150 dziewcząt sezon. do prac rolnych od 1-go marca br. Warunki płacy i pracy według taryfy. Zgłoszenia kierować do E. P. U. P. P. w Nowym-Tomyślu, 3 parobków, 4 służące do gospodrzy.

Ekspoz. Leszno: 3 blacharzy inst., 3 szoferów żon., 1 szofer mechanik, 1 introligator, 2 bufetowe, 4 ceramików, 1 piecownik, 2 fryzjerów, 1 fryzjerka, 3 podróżujących na prowizję, 2 ogrodników samotn., 3 tokarzy na deputat z zaciężnikami, 2 kołodziei na deputat, 3 rob. na deputat z 3 zaciężnikami, 8 robotnic sezon., 82 kamieniarzy, 50 robotnic do korowni wikliny, 47 służących na wieś i do miasta, 15 parob.

Ekspoz. Kępno: 2 rodziny na deputat od 1-go kwietnia 1929 r., 7 dziewczyn do prac sezonowych, od 1-go marca 1929 r., 3 chłopaków do prac sezonowych od 1-go marca 1929 r., 11 parobków i 14 dziewczyn do gospodarzy zaraz.

Wolne miejsca dla terminatorów.

P. U. P. P. Leszno: 1 uczeń ślusarski, 1 kowalski, 1 stolarski, 1 uczeń obuwniczy, 1 tapicerski, 2 uczni krawieckich, 1 uczeń piekarski, 2 uczni gastronomicznych, 1 kupiecki, 2 uczni szwajcarskich.

W sprawie powyższych miejsc należy zwracać się wprost do odnośnych P. U. P. P. wzgl. Ekspoz.

Rawicz, dnia 4 marca 1929 r.

STAROSTA POWIATOWY

(—) Chmielowski.

92. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 17 listopada 1927 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o gołębiach pocztowych.

Na podstawie art. 23 ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o gołębiach pocztowych (Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 311) zarządza się co następuje:

Do art. 1.

§ 1.

Za gołębia pocztowego uważa się gołębia, który odpowiada opisowi i wzorowi podanemu w załączniku 1 do niniejszego rozporządzenia.

Do art. 2.

§ 2.

Władzą wojskową w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 2. IV. 1925 r. o gołębiach pocztowych jest dowództwo okręgu korpusu, na którego terenie znajduje się powiatowa władza administracji ogólnej powołana do udzielania zezwoleń.

Zezwolenie na utrzymanie i hodowlę gołębi pocztowych nie może być udzielane w wypadkach braku zgody na to ze strony właściwego dowództwa okręgu korpusu.

§ 3.

Przed udzieleniem zezwolenia, władza administracyjna stwierdzi, czy zachodzą warunki wymagane przez art. 1 i 2 ustawy o gołębiach pocztowych, tudzież porozumienie się z właściwą władzą wojskową.

Do art. 3.

§ 4.

Władza administracyjna może cofnąć zezwolenie z własnej inicjatywy, jeżeli osoba interesowana nie dopełni warunków i wymagań, zastrzeżonych w zezwoleniu, a cofnie je na żądanie właściwego dowództwa okręgu korpusu.

Do art. 4.

§ 5.

Osoba interesowana najpóźniej w ciągu 10 dni po upływie trzydziestodniowego terminu, oznaczonego w art. 4 ustawy o gołębiach pocztowych, zawiadomii właściwą władzę administracyjną o przystąpieniu do towarzystwa hodowców gołębi pocztowych. Jeżeli obowiązku tego nie dopełni z własnej winy, władza administracyjna cofnie zezwolenie.

Do art. 6.

§ 6.

Każdego gołębia pocztowego należy zaopatrzyć w:

1. obrączkę rodową,
2. odbicie pieczęci ze znakiem ochronnym podanym w załączniku Nr. 3 do niniejszego rozporządzenia. Obrączkę rodową zakłada się na lewą nóżkę gołębia najpóźniej 6-go dnia po wylęgnięciu. Na obrączce należy wydatnić:
 - a) liczbę wskazującą do jakiego towarzystwa hodowców gołębi pocztowych należy hodowca,
 - b) liczbę rzymską, wskazującą, na którego terenie towarzystwo się znajduje,
 - c) numer gołębia,
 - d) rok lęgu,
 - e) znak ochronny,

Pieczęć ze znakiem ochronnym należy odcisnąć na skrzydełku gołębia w ten sposób, by mogła być łatwo dostrzegalna. Pieczęci tych dostarczy zarządowi poszczególnych towarzystw hodowców gołębi pocztowych Ministerstwo Spraw Wojskowych. Pieczęcie są własnością Ministerstwa Spraw Wojskowych i w razie likwidacji jakiegokolwiek towarzystwa hodowców, pieczęć należy zwrócić Ministerstwu Spraw Wojskowych.

Do art. 7.

§ 7.

Powiatowe władze administracji ogólnej prowadzić będą dla swych okręgów rejestry gołębi pocztowych oraz osób, uprawnionych do ich utrzymywania i hodowania. Wzór rejestru zawiera załącznik Nr. 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 8.

Na podstawie rejestrów powiatowe władze administracji ogólnej prześlą na dzień pierwszego marca i pierwszego października każdego roku właściwemu dowództwu okręgu korpusu wykazy osób, uprawnionych do utrzymywania i hodowania gołębi pocztowych, z podaniem ilości posiadanych przez nie gołębi.

§ 9.

Osoby które otrzymały zezwolenie na utrzymanie i hodowanie gołębi pocztowych, powinny zgłosić powiatowej władzy administracji ogólnej ilość posiadanych gołębi w ciągu 14 dni po otrzymaniu zezwolenia.

Do art. 8.

§ 10.

Każde towarzystwo hodowców gołębi pocztowych powinno zgłaszać w ciągu 14 dni ow. władzy admin. ogólnej każde przystąpienie lub wystąpienie z towarzystwa członka uprawnionego

do utrzymywania i hodowania gołębi pocztowych. Na podstawie tych zgłoszeń władza administracyjna prowadzi rejestry, wymienione w § 7.

§ 11.

Towarzystwa hodowców gołębi pocztowych obowiązane są prowadzić dokładny wykaz swych członków oraz posiadanych przez nich gołębi. Warunki przystąpienia członka normuje statut danego towarzystwa, zatwierdzony przez właściwą władzę.

§ 12.

Powiatowa władza administracji ogólnej, która wydała zezwolenie na utrzymywanie i hodowanie gołębi pocztowych, cofnie to zezwolenie o ile osoba, która otrzymała zezwolenie, nie została z własnej winy przyjęta w ciągu dni 30 do jednego z krajowych towarzystw hodowców gołębi pocztowych. Na wypadek, gdyby osoba uprawniona wystąpiła, lub też w inny sposób przestała być członkiem takiego towarzystwa, zezwolenie cofnięte zostanie, o ile ta osoba do dni trzydziestu daty opuszczenia towarzystwa nie przedłoży z własnej winy dowodu przyjęcia na członka innego krajowego towarzystwa. Orzeczenie o cofnięciu zezwolenia wydaje władza administracyjna, która udzieliła zezwolenia.

Do art. 9.

§ 13.

O ogólnych zmianach w stanie posiadania gołębi pocztowych powinien hodowca w ciągu trzech dni zawiadomić zarząd swego towarzystwa. Na podstawie tych zawiadomień zarządy towarzystw zawiadamiają 1 lutego i 1 września każdego roku powiatową władzę administracji ogólnej o ogólnych zmianach, zaszłych w stanie posiadania gołębi pocztowych u ich członków.

Poza tem nabywcy i zbywcy gołębi pocztowych winni niezwłocznie zgłosić odnośnej powiatowej władzy administracji ogólnej o zmianach wynikłych z obrotu gołębiami pocztowymi podając przytem swe imiona, nazwiska i adresy, namery gołębi, stowarzyszenia do których należą, oraz namery swych zezwoleń.

Do art. 10

§ 14.

Każda osoba, która przyłapała gołębia pocztowego winna niezwłocznie oddać go do najbliższego posterunku policji państwowej, lub najbliższego urzędu gminnego, celem przekazania go posterunkowi. Posteranek policji państwowej, któremu oddano gołębie pocztowe przyłapanie lub przybłąkane, zwraca je bezpośrednio właścicielowi o ile jest on wiadomy, posiada zezwolenie i mieszka w tej samej miejscowości lub najbliższej okolicy. W innych wypadkach posteranek policji państwowej przesyła oddane gołębie zarządowi najbliższego towarzystwa hodowców.

Jeżeli gołąb pochodzi z wojskowej stacji gołębnika pocztowych, należy oddać go do najbliższego gołębnika wojskowego za zwrotem kosztów utrzymania i przesyłki. Jeżeli przy zbłąkanym lub przyłapanym gołębiu pocztowym zostanie znaleziona depesza, względnie z innych odznak poznać można, że przynosi on wiadomość (stempla na piórach itp), posteranek policji państwowej, powinien przesyłać gołębia niezwłocznie wraz z depeszą właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej.

Władza administracyjna po zdjęciu depeszy, przysyła gołębia albo wprost do właściciela, o ile jest on z depeszy wiadomy i posiada zezwolenie

na hodowlę i utrzymywanie gołębi pocztowych, albo do zarządu towarzystwa hodowców gołębi pocztowych.

Do art. 11.

§ 15.

Zakaz tępienia gołębi pocztowych obejmuje także zakaz urządzenia na gołębie wszelkich pułapek lub sidła niebezpiecznych dla ruchu i lotu gołębi pocztowych, oraz zakaz utrzymywania ruchomych klatek na gołębnikach.

Do art. 12.

§ 16.

Zezwolenie na wywóz pocztowych gołębi zagranicę i na przywóz z zagranicy udziela wojewódzka władza administracji ogólnej po porozumieniu się z dowództwem okręgu korpusu, na którego terenie hodowca zamieszkuje.

Do art. 14.

§ 17.

Podanie o zezwolenie na puszczenie gołębi pocztowych przez granicę Państwa winien starający się wnieść do Ministerstwa Spraw Wojskowych przez dowództwo okręgu korpusu, na którego terenie zamieszkuje. Zezwolenia udziela Ministerstwo Spraw Wojskowych na wnioski dowództwa korpusu.

§ 18.

Władza administracyjna I. instancji w rozumieniu art. 14 ustawy o gołębiach pocztowych jest graniczna powiatowa władza administracji ogólnej, przez której teren gołębie mają być paszeczony.

Do art. 15 i 16.

§ 19.

Każdy właściciel i posiadacz gołębi pocztowych obowiązany jest na żądanie organów bezpieczeństwa przedstawić zezwolenie na utrzymywanie i hodowanie gołębi pocztowych.

Do art. 17 i 18.

§ 20.

W wypadkach mobilizacji może być wydany przez Ministerstwo Spraw Wojskowych zakaz tresowania i ćwiczenia gołębi pocztowych.

§ 21.

Zarządzenie o odstąpieniu gołębi pocztowych w wypadku wskazanym w art. 17 ustawy o gołębiach pocztowych wydaje powiatowa władza administracji ogólnej. W zarządzeniach tych władza administracyjna wskaże czas i miejsce odstąpienia gołębi, ich ilość i rodzaj. O ile zarządzenia władzy administracyjnej nie stanowią inaczej, właściciele i posiadacze gołębi pocztowych odstawić winni do najbliższego zarządu towarzystwa hodowców najmłodszy rocznik, załączając przytem pisemny wykaz ilości i rodzaju odstawionych gołębi.

Pobranie gołębi na własność Państwa odbędzie się w trybie określonym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 listopada 1927 r. o obowiązku odstępowania zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. № 98, poz. 859.)

§ 22.

Wywłaszczenie na zasadzie art. 18 ustawy o gołębiach pocztowych na rzecz Państwa, gołębie pocztowe przesyła powiatowa władza administracji ogólnej do właściwych dowództw okręgow

korpusu, o ile dowództwo okręgu korpusu nie wydało odmiennych zarządzeń. Jeżeli wojewódzka władza administracji ogólnej wskutek odwołania uchyli decyzję o wywłaszczeniu, wydaną przez powiatową władzę administracji ogólnej, właściwe dowództwo okręgu korpusu zarządzi zwrot właścicielowi wywłaszczonych gołębi, lub zapłaci za nie równowartość pieniężną według cen targowych w dniu wypłaty.

§ 23.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych, Józef Piłsudski
Minister Spraw Wewnętrznych, Sławoj Składkowski
Minister Sprawiedliwości, A. Meysztowicz.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości i zaznaczam, że kto naruszy przepis niniejszego, karany będzie na podstawie art. 20 ustawy aresztem do 6 tygodni lub więzieniem do 6 miesięcy albo grzywną do wysokości 2000, — złotych.

R a w i e z, dnia 28 lutego 1929 r.

S T A R O S T A P O W I A T O W Y:

L. dz. 19366/29 7 (—) Chmielowski.

93. Wyłudzenie wsparć.

Podaję do wiadomości, że Jan Kudelka urodzony 23 stycznia 1864 r., bez stałego miejsca zamieszkania, wyłudził od Magistratu w Święciechowie pow. Leszno na rzecz Magistratu w Bojanowie pow. Rawicz 5 zł, rzekomo na podróż do Nowego-Tomyśla w sprawie Kasy Chorych i zpowrotem do Bojanowa jako na miejsce zamieszkania.

Okazało się jednakowoż, że Kudelka nie zamieszkuje w Bojanowie już od roku 1923, wobec czego utracił prawo przynależności gminnej. Wobec tego Magistrat w Bojanowie zastrzega się, że ewtl. udzielonych Kudelce zapomóg zwracać nie będzie.

Podając powyższe do wiadomości ostrzegam gminy przed udzieleniem Kudelce jakiegokolwiek bądź wsparcia.

R a w i e z, dnia 2 marca 1929 r.

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU POWIATOWEGO

(—) Chmielowski

L. dz. 460/29 WP. Starosta Powiatowy.

94. Choroba zakaźna.

Choroba zakaźna „Płonica“ u Gertrudy Heberland w Golinie Wielkiej wygasła.

Dezynfekcja została przeprowadzona. Zarządzone środki zapobiegawcze znosi się.

B o j a n o w o, dnia 22 lutego 1929 r.

(—) J. Domagała, wójt.

L. dz. 435/29.

95. Sprawozdanie z Kolonij letnich.

Akcja kolonij letnich pod protektoratem Pani Prezydentowej Mościckiej rozwija się bardzo pomyślnie i zdołała w dziale wychowania najmłodszego po-

kolenia zorganizować około siebie całe zastępy pracowników, szereg instytucji i samorządów. Po wielu latach pracy w tej dziedzinie niema już potrzeby rozwodzić się o celowości i skuteczności kolonij letnich dla naszej młodzieży. Wielkie korzyści — jakie pod każdym względem młodzież nasza w tej drodze osiąga są faktem niezaprzeczalnym i stwierdzonym długoletniem już doświadczeniem.

Ze sprawozdania Powiatowego Komitetu Kolonij letnich wynika, że akcja ta na terenie powiatu rawickiego była w ostatnim roku bardzo ożywiona. Po raz pierwszy urządzono w Rawiczu dwie jednomiesięczne kolonie letnie. Pierwszą w lipcu na rachunek Powiatowego Komitetu, zaś drugą w sierpniu na rachunek Tow. Stelli w Poznaniu.

W pierwszej kolonii letniej było 30 chłopców ze Śląska, oraz 15 chłopców z Poznania. Dzieci były umieszczone w „Preperandce“ opodal Seminarjum Nauczycielskiego w Rawiczu pod stałą opieką specjalnego wychowawcy, któremu przydzielono do pomocy czterech seminarzystów. Całość spożywała w rękach p. Dyr. Wesołowicza. Pożywienie otrzymały dzieci w „Internacie“ przy ul. Hallera i to pięć razy dziennie. Odżywianie było dobre. Dzieci przybrały przez czas kolonij od 1-5 funtów na wadze przeciętnie 1,8 funtów. Stan zdrowia był na ogół zadowalający. Były tylko dwa wypadki zachorowań mniejszej wagi.

Charakterystycznym objawem kolonij letnich jest koleżeński stosunek współżycia młodzieży, gdy wspólnie przeżyte chwile w stosunkowo krótkim czasie łączą głębsze uczucia często serdecznie przyjacielskie. Dowodem tego są prawdziwie czułe niekiedy do łez wzruszające sceny pożegnania w chwili odjazdu. Tradycyjna fotografia wręczona każdemu z małych letników przypomina im jeszcze w stronach rodzinnych chwile spędzone na kolonij letniej w Rawiczu.

Poza tem na terenie tutejszego powiatu znalazły umieszczenie w czasie wakacji 10 gimnazjastek z Królewskiej-Huty przez cztery tygodnie w Gościejwach, Tarchalinie, Łaszczynie, Piaskach i Sobiątkowie, — 3 młode Polki, 1 student, 1 studentka i 2 biuralistki z Poznania w Łaszczynie. — Obóz harcerzy z Krotoszyna w Trzeboszu oraz harcerze rawicki w Sielcu-Starym i Dłoni.

Pani dyr. Drzewiecka z Miejskiej Górki przekazała bezpośrednio 100 zł, do Sanatorium na utrzymanie chorego chłopca ze Śląska.

Do pomyślnego zrealizowania akcji kolonij letnich przyczyniła się znana ofiarność Obywatelstwa, która doceniając doniosłe znaczenie takich kolonij pospieszyło Komitetowi z pomocą pieniężną.

To też Komitet czuje się w obowiązku złożyć wyraz serdecznego podziękowania i szczerzej wdzięczności wszystkim Ofiarodawcom, oraz osobom, które przez ofiarną pomoc przyczyniły się czynnie do zorganizowania kolonij letnich.

Komitet Kolonij Letnich.

Statut Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Rawicza.

I. Organizacja Kasy.

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel Kasy.

§ 1.

„Komunalna Kasa Oszczędności miasta Rawicza“ zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Rawiczu przez związek komunalny miasta Rawicza,

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej stanowi obszar miasta Rawicza.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Rawicza posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym Kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania zbiornic oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Rawicza jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek Komunalny miasto Rawicz jako związek poręczający Kasy ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

Związek poręczający przyznał tejże Kasie na kapitał zakładowy sumę 5000,— z tytułem dotacji bezzwrotnej.

B. Skład, sposób wyboru i odwołania tudzież kompetencje organów Kasy i jej Komisji Rewizyjnej.

§ 5.

Organami Kasy są:

1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy,
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z 5 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat 3 stanowiący organ związku poręczającego; najmniej połowa członków musi być wybrana z grona organu stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Co rok, początkowo przez losowanie, a następnie w kolej starych wyborów ustępuje w pierwszym i drugim roku po 2 członków, w trzecim roku 1 członek, a w ich miejsce wybrani zostają nowi członkowie Rady Kasy na normalny okres urzędowania; stale jednakże przestrzegana być musi zasada,

by w składzie Rady każdorazowo istniała conajmniej połowa członków z grona organu stanowiącego związku poręczającego.

Z pośród swych członków, wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego, wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy względnie członków Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi kolegium, złożone z 3-ch członków, powołanych przez Radę Kasy zwykłą większością głosów na okres 5 lat; przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno.

Naczelnik Zarządu wybierany jest przez Radę Kasy równocześnie z powołaniem innych członków Zarządu na ten sam okres czasu, jak inni członkowie Zarządu i jest przewodniczącym Zarządu. Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

Naczelnikiem względnie członkiem Zarządu może być wybrany płatny kierownik biur lub dyrektor Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy.

W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego) na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał. Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przede wszystkim:

- a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisji oraz czynności Zarządu Kasy;
- b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
- c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonariuszów (pracowników) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;
- d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacji;
- e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zawiązywanie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
- f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów

i zbiornic jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);

g) ustanawianie zasad, co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwala-
nie na wydatki preliminarzem nieprzewidziane;

i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);

j) postanawianie o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrótów Kasy;

k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;

l) ustalenie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiedzania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdorazowej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyżeń od ustalonych w powyższym względzie zasad;

ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonariuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;

m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;

o) ustanawianie wynagrodzenia stałe w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualne przyznawanie renumeracyj dla członków Zarządu i pracowników (funkcjonariuszów) Kasy za prace ponadobowiązkowe;

p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej) dla pracowników (funkcjonariuszów) Kasy oraz ustalanie statutu emerytalnego dla tychże;

r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonariuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;

s) wydawanie opinii i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkimi wnioskami do władz w sprawach Kasy;

t) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;

u) ustalanie projektów zmian statutowych;

w) określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak raz na kwartał.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej 3. członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłymi nastąpić powinno na 2 dni przed teminem posiedzenia zapomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokółarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3. kolejne lub 5. choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianymi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami, co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasy.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach podług zasad ustalonych uchwałą organu stanowiącego związku poręczającego.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki,

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic jak również organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów),

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk,

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy,

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy oraz przyznawanie renumeracyj członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonariuszom) Kasy,

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy,

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy,

h) uchwalania projektów zmian statutowych,

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę zwykłą większością obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej 4. członków Rady. O ile na 2-ch kolejno zwoływanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, Naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego or-

gan wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada; w razie równości głosów przy wyborach rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądzenie i obecnego musi być zarządzane głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza kolejną mównicę.

Pracownicy (funkcjonariusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień wzgl. referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać z swego grona Komisję.

Na posiedzeniach tych komisji przewodniczy Naczelnik Zarządu lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, Komisja wybiera przewodniczącego z swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonariuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za” i „przeciw” oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nie usprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół oraz przez jednego członka Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przede wszystkim:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy oraz nadzór nad administracją jej osobistych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaoferowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonariuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacji Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonariuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klientów oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klientów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

Powołanie na urząd Naczelnika i członków Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje Naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca i jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kasy.

Naczelnikowi Zarządu służy do dni trzech prawo sprzeciwu co do uchwał Rady, Komisji oraz Zarządu i prawo wstrzymania wykonania zarządzeń tychże, jeżeli

a) naruszają obowiązujące przepisy lub

b) zagrażają dobru Kasy,

z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o dycyzję do organu wykonawczego związku poręczającego.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę nazewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego, upoważnionego do tego przez Radę, członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem

można również objąć upoważnienie do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis przynajmniej jednego członka Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawuje pod nadzorem Rady Kasy i pod bezpośrednim zwierzchnictwem Naczelnika Zarządu Kasy odpowiedzialny pracownik Kasy z tytułem kierownika biur względnie dyrektora Kasy.

Jest on równocześnie bezpośrednim przełożonym służbowym pracowników Kasy powierzonego mu działu.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonariusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy.

Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonariuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym i składa się z 3 członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy (funkcjonariusze) Kasy; natomiast mogą być do tej Komisji powoływane niewchodzące w skład organów lub personelu pracowników (funkcjonariuszów) Kasy osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym, jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 3 § 11 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej jest każdorazowo przewodniczący organu wykonawczego związku poręczającego, o ile nie zasiada w Radzie lub w Zarządzie, w przeciwnym razie przewodniczącym Komisji Rewizyjnej jest Prezes, wyznaczony przez organ stanowiący związku poręczającego przy wyborze Komisji.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność dwóch członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokołowane. Protokół podpisują przewodniczący i obecni członkowie Komisji Rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14 ust. 1, 2, i 4 i § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewanie rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego w sposób obowiązujący dla ogłoszeń danego związku poręczającego oraz zamieszczane w urzędowym organie publikacyjnym tegoż związku, bilanse roczne Kasy z rachunkiem zysków i strat ponadto w „Czasopiśmie Kas Oszczędności“.

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkladców i innych wierzycieli.

Fundusze, należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać względnie zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przede wszystkim na pokrycie ewentualnych strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy; mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu póki wraz z narosłymi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Poza tem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46 punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem

o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać względnie utworzyć nadto osobny fundusz wyrównaczy na pokrycie ewentualnych strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównaczy tworzy się (uzupełnia się) wyłącznie z wykazanych księgami zwyczaj kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacji, jako też na własne cele inwestycyjne uprawnioną jest Kasa tworzyć również fundusze specjalne za osobnym zatwierdzeniem władzy nadzorczej.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszków.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swoją prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzona ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszków jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przysłać najpóźniej do 5 miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego, celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowym walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10; natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków względnie roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu uskuteczzonego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacji, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firma (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacji Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wiarygodności w wysokości kaźdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych nie tylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty 1 zł.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczke oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

- gdy wkładka nie dosięga dopuszczalnej statutem najniższej kwoty wkładki lub sama względnie łącznie z poprzednimi przekracza ustaloną przez Radę Kasy najwyższą kwotę wkładów;
- gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę;
- gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasy uzna za niedogodne dla siebie;
- gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego;
- gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;
- gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczke, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imienne oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3-ci statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) także przez podpis jeszcze jednego pracownika wyznaczonego przez Zarząd.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnym potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imienne oznaczoną osobę wystawionej, — wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki wystawiane na imienne oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być skutecznie również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej skutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa, przy najbliższym przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzednim nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnym wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu ni-

niejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącania z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można skutecznie tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnym, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywana być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenie można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nie tylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innymi komunalnymi kasami oszczędności i gminnymi kasami pożyczkowo-oszczędnościowymi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojdzie do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co pół roku według połowy ustalonej stopy z upływem półroczu.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia następującego po dniu wpłaty i liczy się do dnia poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Kasa zastrzega sobie możliwość wyróżnienia, w drodze premji lub rozlosowywania nagród, pewnych kategorii książeczek, które Rada Kasy uzna za sługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów jakoteż warunki ewentualnych premji i rozlosowywania nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić — nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszków, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe względnie komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, względnie komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unie ważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy; duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale względnie zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jakoteż skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty względnie od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg 30 letniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą względnie dotknięte zakazem sądowym, lub płatne za określonym zgóry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższymi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzenia wkładem, względnie przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpo-

cząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania od osnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45

Kasie przysługuje prawo wypowiedzenia wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminieznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu,

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalsze procenty.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnym (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych,

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1), najwyżej do wysokości 3/4 ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniemi conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4) nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób określony dla pożyczek w punkcie 3);

5) udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu weks-

lowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6) udzielać spółdzielniom zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszy spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swymi udziałami, iednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7) udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnymi (skryptami dłużnymi) lub za weksłami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8) dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksła;

9) dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowym przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1) niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1) papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę;

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i w komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzednim conajmniej półrocznym wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką udzieloną przez Kasę w myśl punktu 3-go § 46 statutu niniejszego, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $\frac{3}{4}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem

kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $\frac{2}{3}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynku, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Uiszczanie premij ubezpieczeniowych przyjmuje Kasa na siebie za odpowiedniem za to odszkodowaniem.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać względnie umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub w papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 zł. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości względnie nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczone być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy gmachu lub potrzeby pokrycia straty Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć, lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnymi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych;

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10%, nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;

b) innym związkowi komunalnym i innym związkowi prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związku te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samostojnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych

przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w paragrafie niniejszym i punkcie 12-tym paragrafu 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonariuszów Kasy; wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaoferowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. I n n e o p e r a c j e .

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister skarbu.
2. przyjmować za opłatą jako depozyty na przechowanie dokumenty tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przy czym Kasa nie ponosi odpowiedzialności za realizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów,
3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych oraz zarządzania nimi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przy czym kupna dokonuje się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaż po dostarczeniu papierów procentowych,
4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawniona jest przedsięwziąć następujące czynności:

- a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związek poręczającego własne realności;
- b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającymi z obowiązku posiadania względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (popularne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego);
- c) prowadzić agentury Banku Polskiego oraz banków państwowych i komunalnych;
- d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;
- e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorrentowe), przy czym udzielanie kredytów w rachunku bieżącym winno się odbywać na zasadach obowiązujących przy udzielaniu kredytów w myśl niniejszego statutu;
- f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszy oraz w granicach funduszy, posiadanych przez Kasę w tych instytucjach,

IV. Szczególne uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządzająca się statutem niniejszym Kasa, jako komunalna kasa oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. nr. 38, poz. 339) — wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);
2. od dodatków komunalnych do powyższych podatków;
3. od opłat stemplowych od podań wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitału i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5 000 zł. (§ 52 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 roku w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przy czym papiery, notowane na giełdzie, mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacji, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych. (Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu Napoleona zapis do takiej księgi sznurowej komunalnej kasy oszczędności uważa się za równorzędny z zarejestrowaniem, przewidzianem w artykule 2074 tegoż kodeksu).

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-im artykułu 30-go wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w dzienniku urzędowym związku poręczającego, a w braku tegoż w Dzienniku Wojewódzkim.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnym należy zaważać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatecznego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesięcy od chwili ostatecznego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbior swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30 do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego, i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnym poprzednim potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy (oraz jej ewentualnych) oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych „lombardów“ podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. Władze nadzorcze.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-szej Wojewoda z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych Wydział wojewódzki (Izba Wojewódzka) — a w instancji II-giej i ostatecznej Min. Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt

Kasy lub związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w Powiatowym Orędowniku Urzędowym w Rawiczu.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Rawicz, dnia 20 listopada 1928 r.

M A G I S T R A T

Sławiński, Faralisz, Michalak, Klemczak.

Statut niniejszy uchwalony został na posiedzeniu Rady Miejskiej w Rawiczu w dniu 30 listopada 1928 r. Świetlik, Jakubiak, St. Kotecki, Skrzydłowski.

Izba Wojewódzka

w Poznaniu

Poznań, dnia 16. I. 1929 r.

L. dz. 9947/28. III.

U c h w a ł a.

Na podstawie art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej P. z dnia 13 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 38, poz. 339) łącznie z par. 59 lit. b. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Min. Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. nr. 44, poz. 424) zatwierdza się statut Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Rawicza.

P R Z E W O D N I C Z A C Y

wz. (—) Olpiński.

Izba Wojewódzka

w Poznaniu

Poznań, dnia 22. I. 1929 r.

L. dz. 111/29. III.

R e z o l u c j a.

Na podstawie art. 33, 36, 37 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. nr. 94, poz. 747) łącznie z § 2 punkt. d rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 40, poz. 356) i art. 55 ustęp 1 oraz art 98 ustęp 1 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 19 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. nr. 11, poz. 86) łącznie z § 117 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30 lipca 1883 r. (Zb. Ust. P. str. 195) zatwierdza się w porozumieniu z Prezesem Wielkopolskiej Izby Skarbowej w Poznaniu punkt. III uchwały Rady Miejskiej miasta Rawicza z dnia 30 listopada 1928 r. w przedmiocie przejęcia odpowiedzialności za wszelkie zobowiązania Komunalnej Kasy Oszczędności m. Rawicza.

W imieniu Izby Wojewódzkiej

PRZEWODNICZĄCY, wz. (—) Olpiński

Magistrat

L. dz. 479/29.

Rawicz, dnia 12 lutego 1929 r.

Powższy statut Komunalnej Kasy Oszczędności m. Rawicza podaje się do publicznej wiadomości.

Burmistrz kom., (—) Sławiński